

Δ'.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

τῶν πεπραγμένων τοῦ Κέντρου Ἑρεύνης τῆς Ἱστορίας
τοῦ Ἑλληνικοῦ Δικαίου κατὰ τὸ ἔτος 1970.

Κατὰ τὸ λήγον ἔτος τὸ προσωπικὸν τοῦ Κέντρου ἀπασχόλησαν αἱ ἀκόλουθοι ἐργασίαι :

1ον) Ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἐν τοῖς βυζαντινοῖς φιλολογικοῖς μνημείοις ἐγκατεσπαρμένων νομικῶν πληροφοριῶν συνετελέσθη ἡ ἀποδελτίωσις τοῦ Γεωργίου Ἀκροπολίτου, Χρονικὴ συγγραφή, ἔκδ. A. Heisenberg, Georgii Acropolitae Opera, t. I, Lipsiae 1903, σ. 3 - 189.

2ον) Ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς περισυλλογῆς τῶν μεταβυζαντινῶν πηγῶν τοῦ δικαίου ἡρευνήθησαν τὰ εἰς τὴν Γεννάδειον Βιβλιοθήκην ἀποκείμενα χειρόγραφα. Ἐκ τῆς μελέτης τούτων ἐπεσημάνθησαν δύο χειρόγραφα παρουσιάζοντα ἰκανὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου τῆς Τουρκοκρατίας. Ταῦτα εἶναι α) τὸ ὑπ' ἀριθ. Κ. 24 χειρόγραφον περιέχον 34 λυτὰ ἔγγραφα τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1781 καὶ ἐφεξῆς καὶ β) τὸ ὑπ' ἀριθ. 93,3 χειρόγραφον (τέλη ΙΗ' αἰῶνος) περιέχον ἐρωτήματα καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν ἀπαντήσεις, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς ζητήματα φορολογίας καὶ διοικήσεως τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Βοιωτίας. Τὰ δύο ταῦτα χειρόγραφα ἐφωτογραφήθησαν.

3ον) Εἰς τὸ γενικώτερον πρόγραμμα τῆς ἐκδόσεως τῶν σπουδαιότερων ἐκ τῶν συγκεντρουμένων κατὰ τὰ ἀνωτέρω πηγῶν τοῦ μεταβυζαντινοῦ δικαίου ἀφιερώθη σημαντικὸν μέρος τῆς δραστηριότητος τοῦ Κέντρου. Οὕτω συνεχίσθη ἡ μεταγραφή τοῦ εἰς τὸ ἡμέτερον ἀρχεῖον ἀποκειμένου κώδικος τοῦ ὑπὸ τὴν ἀρχικὴν μορφήν Νομοκάνονος τοῦ Μανουὴλ Μαλαξοῦ, ὡς καὶ ἡ παράλληλος ἀνεύρεσις καὶ ταύτισις τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων πάσης φύσεως πηγῶν.

4ον) Σημαντικὸν ἔργον συνετελέσθη διὰ τῆς κατὰ μῆνα Ἰουλίον πραγματοποιηθείσης ἐπιστημονικῆς ἀποστολῆς τοῦ Κέντρου εἰς τὴν νῆσον Κεφαλληνίαν. Κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης ἡρευνήθη ἐπιμελῶς τὸ εἰς τὰ κονιορτοβριθῆ ὑπόγεια τῆς Κοργιαλενείου Βιβλιοθήκης, ἔνθα μετὰ τοὺς σεισμοὺς προχείρως ἐναπετέθησαν τὰ ἔγγραφα τοῦ Ἀρχιεπιφυλακείου Κεφαλληνίας, ἀποκείμενον νοταριακὸν ἀρχεῖον. Τὸ πλουσιώτατον τοῦτο ἀρχεῖον, ἐν τῶν μεγαλυτέρων τῆς χώρας, περιλαμβάνει χιλιάδας ἐγγράφων καὶ κωδίκων, ἀνηκόντων εἰς 700 περίπου νοταρίους ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ α' ἡμίσεος τοῦ 16ου μέχρι τῶν μέσων τοῦ β' ἡμίσεος τοῦ 19ου αἰῶνος. Ἐκ τῶν ἐγγράφων τούτων συνετελέσθη ἡ ἔρευνα καὶ ταξινόμησις παντοειδοῦς νοταριακοῦ ὕλικου ἀναφερομένου εἰς 691 συμβολαιογράφους τῆς νήσου. Ἐκ τῶν ἐπισημανθέντων ἰδιαιτέρου ἐνδιαφέροντος κωδίκων ἐφωτογραφήθησαν οἱ κώδικες δύο νοταρίων, ἧτοι τοῦ Σταματίου Μοντεσάντου (1535 - 1559)

καὶ τοῦ Δήμου Ἀρδαβάνη (1623 - 1633) ἐπὶ σκοπῶ μελλοντικῆς αὐτῶν ἐκδόσεως. Περὶ τῆς ἀποστολῆς ταύτης ὑποβάλλεται λεπτομερῆς ἔκθεσις.

5ον) Ἐπραγματοποιήθη ἡ ἐκτύπωσις τοῦ 14ου τόμου τῆς Ἐπετηρίδος τοῦ Κέντρου καὶ συνεκεντρώθη τὸ ὕλικόν διὰ τὸν 15ον τόμον, οὗ ἡ ἐκτύπωσις μέλλει νὰ ἀρχίσῃ προσεχῶς.

6ον) Εἰς τὴν βιβλιοθήκην τοῦ Κέντρου εἰσῆχθησαν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἐκθέσεως πεπραγμένων τοῦ παρελθόντος ἔτους μέχρι σήμερον 347 τόμοι ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν καὶ ἀνάτυπα μελετῶν (ἀριθ. εἰσαγωγῆς 1037 - 1335).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3ῃ Δεκεμβρίου 1970

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου
Μ. Τουρτόγλου

Ε΄.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

περὶ τῶν πεπραγμένων τοῦ Κέντρου Ἐρεύνης τῆς Ἱστορίας τοῦ Νεωτέρου Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1970.

1. Συνεχίσθη ἡ ἀπὸ τοῦ 1963 ἀρξαμένη μικροφωτογράφησις ἐγγράφων τοῦ Foreign Office ἀφορώντων εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ νεωτέρου ἑλληνισμοῦ, παρελήφθησαν δὲ αἱ μικροταινίαι 330 τόμων (σελ. 230.000 περίπου) τοιούτων ἐγγράφων, τὰ ὅποια ἐπελέγησαν ἐκ τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Foreign Office μετὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Βρετανικῆς Πρεσβείας καὶ τῶν ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ βρετανικῶν προξενείων κατὰ τὴν περίοδον 1819 - 1912. Μέγα τμῆμα τοῦ μικροφωτογραφηθέντος ὕλικου ἀποτελεῖ ἡ καλύπτουσα τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν καὶ τὴν ἴδρυσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἀλληλογραφία (1821 - 1832), ἀνερχομένη εἰς 124 τόμους (σελ. 85.000 περίπου), τὴν σημασίαν τῆς ὁποίας ἐπαυξάνει ὁ ἐπικείμενος ἐορτασμὸς τῆς 150ῆς ἐπετείου τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.

2. Παρελήφθησαν φωτοαντίγραφα : α΄) δέκα τόμων (σελ. 2.500) περιλαμβανόντων ἐκθέσεις τοῦ ἐν Πρεβέζῃ Γενικοῦ Προξένου τῆς Μ. Βρετανίας William Meyer περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι γεγονότων κατὰ τὴν περίοδον 1820 - 1832· καὶ β΄) τῶν καταλόγων (σελ. 1020) τῶν ἐν τοῖς κρατικοῖς ἀρχείοις τοῦ Λονδίνου (Public Record Office) ἀποκειμένων φακέλων τῆς ἀλληλογραφίας τοῦ Foreign Office τῆς κατατεταγμένης ὑπὸ τὰ στοιχεῖα F.O. 369/1-2517 (Consular, 1906 - 1938) καὶ F.O. 371/1-21407 (Political, 1906 - 1937).